

УВОДНА ТАБЕЛА

Назив студијског програма:	<i>Језик, књижевност, култура</i>
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм:	Филолошки факултет Универзитета у Београду
Образовно – научно/образовно – уметничко поље:	Друштвено-хуманистичко
Научна, стручна или уметничка област:	Филолошке науке
Врста студија:	Мастер академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима:	60 ЕСПБ
Назив дипломе:	Мастер филолог
Дужина студија:	1 година (2 семестра)
Година у којој је започела реализација студијског програма:	2010.
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов):	
Број студената који студира по овом студијском програму:	700
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм:	550
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (навести ког):	Одлука Наставно-научног већа Филолошког факултета од 28. 1. 2022. (бр. 274/1)
Језик на коме се изводи студијски програм:	српски
Година када је програм акредитован:	први пут акредитован 2010 (уверење број 612-00-450/2009-04) од 07.05.2010, допуњено 8.7.2011, уверење број 612-00-01771/2011-04; други пут акредитован 2016 (уверење број 612-00-00440/2015-06 од 26.2.2016).
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму:	http://www.fil.bg.ac.rs/lang/sr/nastava/master-akademske-studije/

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ, КУЛТУРА

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом (који се детаљно исказују у одговарајућим стандардима)

Студијски програм мастер академских студија на Филолошком факултету *Језик, књижевност, култура* структуриран је у 11 модула: *Англистика; Славистика; Романистика; Италијански језик, књижевност и култура; Иберијске студије; Германске студије: Северна и Западна Европа; Оријенталне студије; Језик и лингвистика; Књижевност и култура; Комуникација, медији и култура; Настава страних језика.*

Циљ студијског програма мастер академских студија *Језик, књижевност, култура* јесте усавршавање, продубљивање и специјализација знања стечених на основним академским студијама.

Студенти се припремају за самостално бављење свим делатностима за које се компетенције стичу усвајањем савремених знања у области језика, књижевности, културе, наставе, публицистике, преводаштва, лекторског, уредничког и редакторског посла. Студенти су оспособљени за разумевање и тумачење културолошких особености у различитим срединама. На мастер академским студијама студенти се обучавају за самостално бављење научно-истраживачким радом у научној и практичној делатности и даље усавршавање на студијама трећег степена (докторским академским студијама).

По завршетку студијског програма студенти добијају академски назив мастер филолога.

На студијски програм могу се уписати студенти са остварених 240 ЕСПБ на претходним нивоима студија (више о конкретним условима у стандарду 7).

Обавезна студијска подручја обухватају методологију научноистраживачког рада и академске вештине. Изборна подручја су дефинисана за сваки модул појединачно, у складу с природом модула (више у блок табели 5.1)

Уписом на студијски програм мастер академских студија *Језик, књижевност, култура* студент се опредељује за један од једанаест модула. Заједничке основе свих модула изведене су преко две изборне позиције (прва позиција односи се на методологију научноистраживачког рада, а друга позиција на академске вештине) у зимском семестру, стручну праксу, предмет завршног (мастер) рада и завршни (мастер) рад у летњем семестру.

Студије трају једну школску годину, односно два семестра. Фонд активне наставе износи 600 часова: 300 часова чине предавања и вежбе, од чега половина припада предавањима, а 300 часова припада предмету завршног рада у другом семестру, стручној пракси и завршном раду.

Бодовна вредност студијског програма износи 60 ЕСПБ, од чега се 30 ЕСПБ добија полагањем пет испита у првом семестру (сваки испит носи 6 ЕСПБ). Предмет завршног рада (студијски истраживачки рад у функцији израде завршеног рада) носи 12 ЕСПБ а сам завршни рад (мастер, дипломски рад) носи 15 ЕСПБ. Студент стиче 3 ЕСПБ на основу стручне праксе.

Студенти који уписују модуле „школских” језика (*Англистика, Славистика, Романистика, Италијански језик, књижевност и култура, Германске студије: Северна и Западна Европа, Иберијске студије*) или модул *Настава страних језика*, могу, у оквиру предмета специфичних за модул, одабрати предмет *Методичка пракса: хоспитовање* и остварити 6 ЕСПБ по основу педагошке праксе. Мањински језици (словачки, украјински, мађарски, грчки, албански) такође могу одабрати предмет *Методичка пракса: хоспитовање (мањински језици)* и остварити 6 ЕСПБ по основу педагошке праксе.

Настава се реализује кроз предавања, вежбе, семинарске радове, консултације, дискусије, усмена излагања и самосталне (завршне и истраживачке) радове под руководством ментора.

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

Сврха и приоритети студијског програма мастер академских студија *Језик, књижевност, култура* установљени су мисијом Универзитета у Београду и Филолошког факултета као високошколске установе у његовом саставу и политиком квалитета.

Студијски програм *Језик, књижевност, култура* на коме се образују мастер филолози има сврху да:

- продубљује академска знања, стручне компетенције и практичне вештине у области страних језика, лингвистике, страних и опште књижевности, методичког, педагошког и психолошког образовања;
- образује високостручне кадрове у области филолошких наука за научно-истраживачку, образовну, медијску и културну делатност;
- развија професионалних компетенција у области наука о језику, књижевности, култури и настави, публицистике, преводаштва, и у другим областима у којима је потребно познавање страних језика, књижевности и култура;

Поред тога, студенти стичу компетенције потребне за даље усавршавање на докторским студијама.

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

Остварењем програма мастер академских студија заокружује се стручно, научно и практично оспособљавање студената програма *Језик, књижевност, култура*. Општи циљ студијског програма *Језик, књижевност, култура* јесте да се знања стечена на основним академским студијама додатно усаврше, продубе и специјализују.

На мастер академским студијама програма *Језик, књижевност, култура* студенти се упознају са савременим лингвистичким теоријским погледима и методолошким приступима у различитим областима науке о језику, науке о књижевности, методике наставе страних језика и књижевности, педагошко-психолошких и културолошких дисциплина и оспособљени су за њихову примену у научно-истраживачком и практичном раду.

Студенти се, у зависности од модула који одаберу, даље усмеравају ка стицању специфичних знања које њихов модул носи:

На мастер академским студијама *Језик, књижевност, култура* студенти су припремљени за самостално бављење свим делатностима за које се компетенције стичу усвајањем савремених знања у области језика, књижевности, културе, наставе, публицистике, преводаштва, лекторског, уредничког и редакторског посла. Студенти су оспособљени за разумевање и тумачење културолошких особености у различитим срединама.

На мастер академским студијама студенти се обучавају за самостално бављење научно-истраживачким радом у научној и практичној делатности и даље усавршавање на студијама трећег степена (докторским академским студијама).

У току остваривања програма мастер академских студија студенти стичу потребна знања за додатна усавршавања на одговарајућим европским универзитетима.

Стандард 4. Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности. Опис квалификације која произилази из студијског програма мора одговарати одређеном нивоу националног оквира квалификација.

На мастер академским студијама *Језик, књижевност, култура* студент стиче следеће опште компетенције:

- темељна теоријска знања из области језика, књижевности и културе;
- темељна знања о методама које се примењују у области језика, књижевности и културе;
- способност примене метода и поступака у истраживању у области језика, књижевности и културе;
- способност критичког мишљења и приступа у истраживачком процесу;
- способност разумевања, излагања, критичке анализе, синтезе и решавања проблема у области језика, књижевности и културе;
- способност примене теоријских знања из области језика, књижевности и културе у пракси;
- способност комуникације и сарадње са ужим и ширим окружењем.

Следеће специфичне компетенције, које су у функцији квалитетног обављања професионалне делатности:

- темељно познавање и разумевање историје, савременог стања и перспектива развоја дисциплина у области језика, књижевности и културе;
- познавање структурних и других веза између појединачног страног језика и других језика, способност анализе појединачног језика и компаративне анализе више језика;
- способност анализе специфичног и универзалног у језицима;
- способност компаративне анализе различитих књижевности;
- разумевање књижевног дела у контексту културне епохе;
- познавање и разумевање културолошких особености у различитим срединама;
- способност дефинисања и решавања конкретних проблема у области језика, књижевности, културе;
- способност повезивања знања из различитих области и њихове примене у пракси;
- способност праћења и примене новина у струци.

Стандард 5. Курикулум

Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис. Основна изборност уметничких студија уграђена је у главни предмет.

Студијски програм мастер академских студија *Језик, књижевност, култура* на Филолошком факултету Универзитета у Београду структуриран је у 11 модула: *Англистика; Славистика; Романистика; Италијански језик, књижевност и култура; Иберијске студије; Германске студије: Северна и Западна Европа; Оријенталне студије; Језик и лингвистика; Књижевност и култура; Комуникација, медији и култура; Настава страних језика.*

На студијском програму МАС *Језик, књижевност, култура* сви предмети су обима 6 ЕСПБ. На првом семестру студенти слушају 5 предмета.

Прва заједничка изборна позиција модула студијског програма *Језик, књижевност, култура* везана је за методологију научноистраживачког рада. Студенти свих модула, у зависности од опредељења за бављење језиком или књижевношћу и израда мастер рада из језика или књижевности, бирају један од понуђених предмета: *Основи методологије лингвистичких истраживања* или *Методи и приступи у проучавању књижевности*. На модулу *Настава страних језика* могуће је одабрати и предмет *Основи методологије лингводидактичких истраживања*.

Друга заједничка изборна позиција везана је за академске вештине. Студенти различитих модула на овој позицији бирају један од понуђених предмета, који је највише одговара природи одабраног модула и интересовању студената: *Академске вештине, Истраживачки рад: типологија и пракса, Методологија истраживања у савременој хиспанистици, Књижевне теорије и правци у енглеској књижевности 20. и 21. века, Англистичка лингвистика: теорије и модели, Руски језик у филологији – обликовање научног и стручног текста, Интеркултурна глотодидактика, Језик у огледалу народне лингвистике и Мултимодална онлајн комуникација.*

Трећа изборна позиција сваког модула специфична је за конкретан модул. С ове позиције студенти бирају два предмета.

На модулима које уписују свршени студенти различитих језика (*Славистика, Романистика, Германске студије: Северна и Западна Европа, Оријенталне студије*) студенти бирају са позиције предмета специфичних за модул оне предмете који се односе на њихово примарно образовање на основним академским студијама.

Четврта изборна позиција сваког модула шира је од треће и обухвата, поред предмета понуђених на трећој позицији, и више (или све) предмете с других модула, као и с другог мастер програма Филолошког факултета – *Библиотекарство и информатика.*

У другом семестру студенти похађају Стручну праксу (3 ЕСПБ), обављају истраживање у функцији завршног рада (12 ЕСПБ) и пишу завршни (мастер) рад (15 ЕСПБ).

Уколико је истраживање које студенти обављају емпиријско и подразумева квантитативна истраживања с анализом података, као и израду упитника, анкета, тестова знања, у другом семестру, у склопу истраживања које је у функцији израде завршног рада (12 ЕСПБ), студенти одлазе на консултације код психолога са Семинара за друштвене науке, у циљу дефинисања нацрта истраживања, узорка, постављања хипотеза, као и коначне израде упитника, анкета, тестова знања, тестова за проверу

постигнућа...

Структура студијског програма *Језик, књижевност, култура* има адекватну заступљеност предмета у односу на укупан број ЕСПБ, који је прописан за мастер студије: научно-стручни и стручно апликативни предмети заступљени су у програму са око 70%, док су општеобразовни и теоријско-методолошки заступљени са око 30%.

Стандард 6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора.

Студијски програм мастер академских студија *Језик, књижевност, култура* на Филолошком факултету Универзитета у Београду – структуриран у 11 модула: *Англистика; Славистика; Романистика; Италијански језик, књижевност и култура; Иберијске студије; Германске студије: Северна и Западна Европа; Оријенталне студије; Језик и лингвистика; Књижевност и култура; Комуникација, медији и култура; Настава страних језика* – нуди студентима савремена научна и стручна знања из области филолошких наука, у распону који обухвата проучавање страних језика, књижевности и култура у ширем склопу теоријских и примењених лингвистичких, књижевних, и културолошко-комуникалошких проучавања, у оквирима образовно-научног поља друштвено-хуманистичких наука.

По обиму, структури, садржају, циљевима и исходима, студијски програм МАС *Језик, књижевност, култура* је целовит, свеобухватан и усаглашен са осталим студијским програмима (првог, другог и трећег степена) академских студија на Филолошком факултету, усклађен је са предвиђеним акредитационим стандардима, и кореспондира са савременим европским и светским токовима развоја високог образовања у домену проучавања језика, књижевности и културе.

У погледу услова уписа, трајања студија, начина студирања и стицања дипломе, студијски програм МАС *Језик, књижевност, култура* усклађен је са европским стандардима за студије другог степена након четворогодишњих основних студија (тако да се, у збиру са студијама првог степена, стиче 300 ЕСПБ). Међународна упоредивост и усаглашеност студијског програма МАС *Језик, књижевност, култура* на Филолошком факултету може се сагледати у односу на следеће програме мастер академских студија иностраних високошколских установа из европског образовног простора:

University of Amsterdam

MA in Literature, Culture and Society (incl. Language Specializations)

<https://www.uva.nl/en/programmes/masters/literature-culture-and-society-literary-studies/literature-culture-and-society.html>

Free University of Brussels

MA in Linguistics and Literary Studies

<https://www.vub.be/en/study/multilingual-master-in-linguistics-and-literary-studies/#about>

Durham University

MA in Languages, Literatures and Cultures

<https://www.durham.ac.uk/departments/academic/modern-languages-cultures/postgraduate-study/taught-courses/ma-in-languages-literatures-and-cultures/>

Стандард 7. Упис студената

Високошколска установа у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима уписује студенте на одговарајући студијски програм на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности.

Упис свршених студената основних академских студија на мастер академске студије *Језик, књижевност, култура* обавља се у складу са заједничким конкурсом за упис студената Филолошког факултета, уз сагласност Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Упис на мастер академске студије обавља се према Статуту Филолошког факултета у Београду. Конкурс спроводи Централна уписна комисија, именована од стране Наставно-научног већа.

Ранг-листа за мастер програм *Језик, књижевност, култура* јединствена је за све модуле студијског програма. Укупан број студената који се уписује је 550.

Програм мастер академских студија *Језик, књижевност, култура* могу уписати студенти који су остварили 240 ЕСПБ на основним академским студијама, и то: модул *Англистика* уписују студенти који су стекли 240 ЕСПБ на основним академским студијама англистике; модул *Славистика* уписују студенти који су стекли 240 ЕСПБ на основним академским студијама славистике (руски, пољски, чешки, словачки, украјински језик); модул *Романистика* уписују студенти који су стекли 240 ЕСПБ на основним академским студијама романистике (француски и румунски језик); модул *Италијански језик, књижевност и култура* уписују студенти који су стекли 240 ЕСПБ на основним академским студијама италијанистике; модул *Иберијске студије* уписују студенти који су стекли 240 ЕСПБ на основним академским студијама хиспанистике; модул *Германске студије: Северна и Западна Европа* уписују студенти који су стекли 240 ЕСПБ на основним академским студијама германских језика (немачког, норвешког, данског, шведског, холандског); *Оријенталне студије* уписују студенти који су стекли 240 ЕСПБ на основним студијама оријенталних језика (арапски, турски, кинески, јапански); модуле *Језик и лингвистика, Књижевност и култура* и *Настава страних језуика* уписују студенти који су на основним академским студијама стекли 240 ЕСПБ из области филолошких наука. Модул *Комуникација, медији и култура* уписују студенти који су стекли 240 ЕСПБ из поља друштвено-хуманистичких наука.

Уколико на модулима остане слободних места, на конкретан модул, уз дефинисане додатне услове и консултације с катедрама, могу се уписати и други студенти филолошких наука и сродних друштвено-хуманистичких наука.

Стандард 8. Оцењивање и напредовање студената

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

Студент савлађује студијски програм полагањем испита, чиме стиче одређени број ЕСПБ, у складу са студијским програмом. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ, који студент остварује када с успехом положи испит. Број ЕСПБ утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању конкретног предмета и применом јединствене методологије Филолошког факултета за цео студијски програм.

Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100.

Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70. Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена кроз предиспитне обавезе, на колоквијумима и на испиту, који је експлициран у спецификацији предмета. Испити на Филолошком факултету су писмени и/или усмени.

Студент стиче предиспитне поене на основу активности током наставе. Предиспитни поени могу се стећи различитим наставним активностима: израдом радова (домаћих радова, семинарских радова, реферата, пројеката, портфолија), као и током наставе (тестови, колоквијуми).

Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан изузетан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, према Статуту Универзитета у Београду: „Коначна оцена на испиту заснована је на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, садржи максимално 100 поена, а утврђује се према следећој скали: до 50 поена – оцена 5 (није положио) од 51 до 60 поена – оцена 6 (довољан) од 61 до 70 поена – оцена 7 (добар) од 71 до 80 поена – оцена 8 (врло добар) од 81 до 90 поена – оцена 9 (изузетно добар), а од 91 до 100 поена – оцена 10 (одличан)”.

Стандард 9. Наставно особље

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним, уметничким и стручним квалификацијама.

Реализацију студијског програма мастер академских студија *Језик, књижевност, култура* обезбеђује наставно особље Филолошког факултета с потребним научним и стручним квалификацијама које одговарају ужим научним областима у које су бирани. Број наставника и сарадника у складу је с потребама студијског програма, бројем предмета и бројем часова активне наставе (предавања и вежби на тим предметима).

Предавања изводе наставници (редовни професори, ванредни професори, доценти), а вежбе наставници и сарадници (асистенти, лектори, виши лектори). На свим предметима заступљено је наставно особље које има одговарајуће квалификације за извођење наставе из датог предмета. Сви наставници и сарадници Филолошког факултета који изводе наставу на овом студијском програму изабрани су у звања према важећим критеријумима на Универзитету у Београду.

За реализацију студијског програма мастер академских студија *Језик, књижевност, култура* Филолошки факултет додатно ангажује изванредан број наставника из других установа у допунском раду.

Стандард 10. Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђују се одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

Филолошки факултет обезбеђује довољно простора и опреме за извођење свих облика наставе на докторским академским студијама *Језик, књижевност, култура*, смештај библиотечких фондова, рад у читаоницама, као и рад административних служби (амфитеатри, учионице, фонетске лабораторије са опремом за симултано и консекутивно превођење, семинарске библиотеке с читаоницама, кабинети, канцеларије).

У настави се користе савремена аудио-визуелна средства, а за презентације наставних садржаја видео-пројектори, рачунари и остала опрема са софтверским пакетима.

Филолошки факултет Универзитета у Београду поседује богат фонд књига и периодике, који се налази у оквиру семинарских библиотека при свакој катедри. Тиме се обезбеђује, у обиму потребном за остварење програма докторских студија, оптимално коришћење библиотечког фонда (књиге, монографије, научни часописи, друга периодична издања, као и старе и ретке књиге), како на српском језику тако и на страним језицима који се изучавају на основним и мастер академским студијама. Студенти докторских студија имају приступ електронским и каталошким базама података неопходним за израду научних и стручних радова, посебно докторских дисертација, и за научно-истраживачки рад у оквиру пројеката.

Факултет располаже са 3 зграде чија укупна квадратура износи 24.700м². Будући да не користи цео простор, Филолошки факултет има на располагању 12.100 м², што је довољно за реализацију наставе на свим студијским програмима.

Структура учионичког простора разноврсна је (од пространих амфитеатара до средњих и малих слушаоница и подмирује све потребе за извођењем наставе. Искоришћеност учионичког простора – пет радних дана, у две смене, од 8.00 до 22.15 – износи више од 95%.

Простор, који за све облике рада обезбеђује Филолошки факултет, задовољава урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове, с тим да се констатно ради на његовом додатном унапређивању.

Стандард 11. Контрола квалитета

Контрола квалитета студијског програма спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Контрола квалитета студијског програма спроводи се на основу прописаних стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета, што подразумева редовно и систематично праћење квалитета наставног процеса, као и предузимање мера за унапређење квалитета у вези са курикулумом, наставом, наставницима и сарадницима, оцењивањем студената, уџбеницима и литературом.

У складу са прописима, анкетање студената, дипломираних студената и послодаваца саставни је део процеса праћења и унапређења квалитета студијског програма. На Факултету постоје две комисије које координирају процесом унутрашње провере квалитета и у чијем саставу и раду учествују и студенти: Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета Филолошког факултета и Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе.